

11

עין משפט
גר מצוה

ז' א מ"י פ"י תה"ל קומחא
נרעת הל"ה ופ"י תה"ל
יבוס הלכה י:

תורה אור השלם

1. ואשאל אל אחותי לא
תקח לעצור לגלות
עדותה עליה בחייה
ויקרא יח יח
2. כי ישבו אחים יחד
ומת אחד מהם וכן
אמר לא תהיה אחת הפות
החיצה לאיש וי
יבא עליה ולקחה לו
אשה ויבא
דברים כה ה
3. כי לא אשור
עשה
מכל החטבות האלה
ונקרתו הנפשות הנשט
מקרב עצום:
ויקרא יח כט

תוספות ישנים

[illegible]

למעומי דרב ודרב אסי. וא"ת לי

למעוטי דרב ורדב אסי. וואס לימפט תריוויז ממוינא דרישא
דכיון דקמ ט"ו נשים ליכא למימר שיר ומומעי כולו
מזלגא קמי לנו דנאמר בפ"ק קדושין (דף טו:) וכו' מהא זשיר
והא ארבעה חמי יו"ל דהא לא מיז למיחניכוהו דמסיק לפי שאין

בבגד צה וליכא למעוטי מדלא קמי
לבו אלא מייתורא דמחגי' וטעמא
דרב אחי ודפליג עליה אפרש
לקמן (א) בע"ה:

לפי שאין בצרת צרה. ואם
משכחת לה צרת צרה לענין
צועל שנשאת לאחיו (ו) ולו אשה אחרת
ומת בלא בנים דמסרת צרתה
הצועל דלענין צועל בעל טומאה כה
כמו לענין צועל ואם הלכה הצרה
ונשאת לאחיו הסמי וכו' אחרת
ושמח כשם שהיא פטורה * כך צרתה
פטורה וי"ל דכיון דלגבי צועל לא
משכחת צרת צרה אין לנו להחמיר
בטומאה דגבי צועל יותר מטומאה
דגבי הצועל ועוד דכיון דדוקא
בטומאה דכתיב גבי צועל הוי כעריות
דכתיב בשלן לאו לא יוכל צעלה
וגו' (דברים ד) אבל בצועל לא כתיב
לאו לאו ונפקה הויא בטומאה (נמצא)
והא דפריך לקמן (ד' יא') (ז) נבעלה
טומאה כמינה בה ונפקה הויא
טומאה דמשמע דמהלי אחרת דריש
טומאה כתיב בה כעריות מצינ
לחומר דלמאי דמשי למיקם עליה
נכללו לא קמי דהויא דונספריה
והיא טומאה:

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

ד"ר ודב אסי. דלמיר רב צרת קטנה אקורה שאס יזינה אשמו וכו' אשה אחרת ומת בלא בנים שמיין פטורות ורב אפי' אחר צרת צילונת אקורה שאס היה נשוי צילונת ואשם אחרת ומת בלא בנים שמיין פטורות ומדבריו בפי'הו (דף י"א.) **צרת ממאנת.** ה"י שהיה

למעוטי דרב ⁶ ודרב אסי לרב ולרב אסי למעוטי מאי אי סבירא להו דהרדי חדא למעוטי צרת ממאנת וחדא למעוטי צרת מחזיר גרושתו ואי לא סבירא להו דהרדי חדא למעוטי דתבריה וחדא למעוטי או צרת ממאנת או צרת מחזיר גרושתו לרב ולרב אסי ליתנינהו ⁷ לפי שאינה בצרת צרה מנה"מ דת"י ואשה לא אחותה לא תקח לצרור לגלות ערותה עליה בחייה עליה מה ת"ל לפי שנאמר יבימה יבא עליה שומע אני אפי' באחת מכל עריות האמורות בתורה הכתוב מדבר נאמר כאן עליה ונאמר להלן עליה מה להלן במקום מצוה אף כאן במקום מצוה ואמר רחמנא לא תקח ואין לי אלא היא צרתה מניין ת"ל לצרור ואי ⁸ ואין לי אלא צרתה צרת צרתה מניין ת"ל לצרור ולא לצור ואין לי אלא אחות אשה שאר עריות מניין אמרת מה אחות אשה מיוחדת שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואסורה ליבם אף כל שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואסורה ליבם ואין לי אלא הן צרותיהן מניין אמרת מה אחות אשה מיוחדת שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואסורה ליבם וצרתה אסורה אף כל שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואסורה ליבם צרתה אסורה מכאן אמרו חכמים חמש עשרה נשים פטורות מצרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן הייבום עד סוף העולם יכול שאני מרבה אף שש עריות ⁹ חמורות מאלו שיהו צרותיהם אסורות אמרת מה אחות אשתו מיוחדת שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואפשר לינשא לאחים ואסורה ליבם וצרתה אסורה אף כל שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ואפשר לינשא לאחים ואסורה ליבם צרתה אסורה יצאו שש עריות חמורות מאלו והואיל דאי אפשר לינשא לאחים צרותיהן מותרות שאין צרה אלא מאח אוהרה שמענו עונש מניין אמר קרא יכי כל (איש) אשר יעשה מכל התועבות וגו' טעמא דכתב רחמנא עליה הא לאו הכי ה"א אחות אשה מייבמת מאי טעמא דאמרין אתי עשה ודחי לא תעשה אימר דאמרין אתי עשה ודחי לא תעשה לא תעשה גירא ¹⁰ עשה

דכתיב

אלה ה"ל למדרש להיתירא נאמר כאן עליה ונאמר להלן עליה
ובא עליה דמסתבר טפי למדרש הכי ולאוקמי קרא לגופיה אלא
ליצ"ר קרא להיתירא ובהי דריש ליה לגופיה לאיסורא ורב אשי
אזכא דמסין דל"ן עשה דוחה ל"ת שיש בו כרת פריך כמו שפי'
לא ה"א הוה ל"ן אלא להיתירא לא מצינא אמתא דעמי' לנלות עושה
הש"ס הוא מנה דלא דריש להיתירא אלא לפי דמנע של מקום איה
כן: **ל**א תעשה שיש בו כרת פי דהו. וא"ת ואמאי לא יולפינן דלדחי
לקמן (דף י.) אלא ליטריך סד"א חותי אבות אשה במאי מצינא מאשת אח
לא אלא פוגעין בשום מקום ויולפינן מכלאם בנתיב אפי' מרי איסורי
רכינן הכי ועוד דשכיב הש"ס אשת אח דקאי בה ולא מסוק לה אלא
לאו בכל דוכתי צ"ל למילף מאשת אח קאמי אלא דוקא אחות אשה
כדמצינא

וְהָיָה כִּשְׁמַעְךָ בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ כְּכָל דְּבָרֵי חֻמֹּתָיו וְצִוֵּיָאָהוּ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ וְנִשְׁפָּטָה לְךָ כָּל צָרָה וְכָל פֶּגַע וְכָל מַחֲלָה וְכָל שִׁנְיָה וְכָל מְדִינָה וְכָל מִסְּתֵר וְכָל מַחֲשָׁבָה וְכָל מַחֲשָׁא וְכָל מַחֲשָׁא וְכָל מַחֲשָׁא וְכָל מַחֲשָׁא

מסורת הש"ס

(א) ולקמן יא. יב. (ב) לקמן
יג. (ג) עס. (ד) ויקרא יח.
(ה) ווע' וועס' חסודות נא:
ד"ה חמשה וועס' קדושין
סז: ד"ה נא וועס' קטנה
סח. ד"ה חמשה וועס' גיטין קז:
ד"ה אין וועס' ב"ק קכ.
ד"ה חמשה וועס' ע"ד עס: ד"ה
קטנה וועס' מנחות יח:
ד"ה מניין.

גליון הש"ס

נב' ל"י שאני בצר
ציה לקנח ד' ח"ד ע"ב:
שם לא תעשה שיש בו
דבר כי דח' ח"ד חסני
רשעים חלק ח"ד ס' רל"א:
רש"י ד"ה צר מנחת
ובו' בראית' בפירוש' דה
די ע"א וצ"ע: שם ח"ד
סחוד גרושתו וכו' שרעון
אסור' היתוב' ע"י
לקנח ד' די ע"א וצ"ע:
תוב' ד"ה ל"י כי בד
צרתה משהיה לנחל
חלח גרושתו ריש ח"ד
חסכתני צרתה חסכת:

הגהות הב"ח

(א) 'תוב' ד'ים למשחי וכו'
אפרס לקמן. גיב' כד' ה'
ע"א כד"ס תרי' אסורי;
(ב) י"ה לפי וכו' שנסתא
לנחיו של בועל וכו' אשה
אהת' וכו' נמי טומאה
כתוב' כס' (ג) בא"ד וכו'
דספיק לקמן גיב' כדף י"א
וע"ש בחס"ס כד"ס לרת'
קטטה; (ד) ד"ה טעמא וכו'
ויסר קלמ' אפי' חס תמלי'
נזמר;

דגהות הנר"א

[א] נח' ויחן לי חלל צרתה
צרת צרתה מנחן חיל לצרור
וילא לצרור תח'מ' ויח'מ'
נפסר הישר לר'מ' ונח'מ'י
הרמב'ין דל'ג' לה ח'מ'
רש'י לקמן יג א דיה
מנח'מ' דצרת צרתה
פסורה. ומ'מ' רש'י כאן
לצרור צרת הרבה מ'
שנרא' צרת יהודה נקט. דלא
סה'מ' לטול ב א פד'יה
עד שחזקו צרה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
א' רש"י ר"ה מחזיר
גרושמו וכי שתיאן אסודות
להתייבס. ג"כ ע"י חדושי
המבין ורשבי"א ולקמן דף
יא ע"כ ודף יב ע"א וז"ל
ידרבה:

ספוד י"שנים (המשיך)

[illegible]